

Dokuzuncu Teknoloji Ödülleri

Basın Toplantısı

Prof. Dr. Nüket YETİŞ

TÜBİTAK Başkanı

24 Kasım 2010

Değerli Basın Mensupları, Sayın konuklar,

Nisan ayında ön başvuruların alınmasıyla başlattığımız 9.Teknoloji Ödülleri sürecinde nihayet sona yaklaşıyoruz. Ön başvuruların değerlendirilmesi, son başvuruların alınması, hakem saha ziyaretleri, son başvuruların değerlendirilmesi süreçlerinden sonra nihayet finalistlerin açıklanması aşamasına geldik.

Bilindiği üzere Teknoloji Ödülleri, kamuoyunda araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilikçilik için farkındalık oluşturma amacı taşımakta, teknoloji ve Ar-Ge'ye yatırım yapan kuruluşların ve araştırma kurumlarının konuya daha fazla ilgi göstererek bu alandaki fırsatları değerlendirmelerine imkan sağlamaktadır.

“Teknoloji Ödülleri ve Kongresi”; TÜBİTAK, TTGV ve TÜSİAD tarafından Türkiye'nin teknoloji üreten bir ülke konumuna gelmesi yolunda yaratıcı, yenilikçi, teknik mükemmeliyete ve rekabet özelliklerine sahip ürün ve süreçleri değerlendirerek ödüllendirmek ve beraberinde düzenlenen kongrelerle bu bilinci pekiştirmek amacıyla oluşturulmuştur.

Ekonomik ve sosyal gelişmenin kaynağı olarak Ar-Ge'ye dayalı yenilikçiliğe daha fazla yatırım yapma düşüncesi; ABD, Japonya, Almanya gibi gelişmiş ülkelerce 25 yıl öncesinden benimsenmiştir. Ar-Ge ve yenilikçiliğe ayrılan kaynağı artırmanın

doğrudan sosyo-ekonomik gelişmeyi hızlandırdığı Çin, İsveç ve Finlandiya gibi ülkelerde de gözlenmiştir.

Ülkemizin kalkınma perspektifi ekonominin bilgiye dayalı olmasını zorlamakta, dolayısıyla Ar-Ge projelerinin desteklenmesi daha da önem kazanmaktadır. Türkiye, Ar-Ge faaliyetleri ve desteklerinin ülke refahını artırmaya odaklanarak daha etkili olması için 2004 yılı sonlarından başlayarak çeşitli önlemler üretmiştir. Bu bağlamda, Ar-Ge programlarına daha fazla kaynak ayrılmaya başlanmış ve TÜBİTAK sadece araştırma yapan değil, aynı zamanda araştırmayı fonlayan bir kurum haline gelmiştir

TÜBİTAK tarafından özel sektör firmalarımızda Ar-Ge kültürünün oluşturulması ve Ar-Ge faaliyetlerinin doğasında bulunan finansman riskinin paylaşılmasını sağlamak amacıyla çok sayıda ulusal ve uluslararası destek ve teşvik mekanizması hayata geçirilmiştir. TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TÜBİTAK TEYDEB) tarafından yürütülmekte olan Sanayi Ar-Ge destek programlarına yapılan başvurular son yıllarda artan bir eğilim sergilemektedir. 1995–2010 (ilk 10 ayı) arasında Ar-Ge destek programlarına proje başvuru sayısı 11,563'dür. Bu süre içerisinde toplam 5,361 firma başvuruda bulunmuştur. Bu programlardan yararlanmak üzere yapılan başvurulardan 7,153 proje ve 3,475 farklı firma desteklenmiştir. Yine bu süre içerisinde 4,446 proje tamamlanmış ve toplam 1.96 Milyar TL destekte bulunulmuştur. (2009 yılı sabit fiyatlarıyla) Bu ise 3.60 Milyar TL'lik bir Ar-Ge hacminin oluşmasına imkan sağlamıştır. (2009 yılı sabit fiyatlarıyla)

Geçtiğimiz yıl düzenlenen 8. Teknoloji ödülleri finale kalan firmaların yaklaşık %70'inin ve ödüle layık görülen 9 projenin tümünün TÜBİTAK TEYDEB tarafından desteklenmiş olması, Ar-Ge desteklerinin önemini ortaya koymakta ve doğru yolda olduğumuzu göstermektedir.

Türkiye'nin Ar-Ge harcamalarının Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) içindeki oranı 2003'te %0.4 iken, 2009'de bu oran %0.85'e çıkmıştır. Yine, özel sektörün Ar-Ge

harcamalarındaki payı 2002'de %29 iken bu oran 2009'da %41 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran ABD'de %71.9 ve AB ortalamasında ise 63.4'tür. Türkiye, ülke kalkınma hedefleri de dikkate alınarak, 2013 yılına kadar Ar-Ge harcamalarının GSYİH oranını %2'ye yükseltmeyi hedefleyen bir strateji oluşturmuştur. Ar-Ge'ye ayrılan kaynağın artırılmasının yanı sıra sanayi ve özel sektör kuruluşlarının toplam Ar-Ge harcamalarındaki payının çoğunluğu oluşturması ulusal bir hedefdir. 2013'de, özel sektörün Ar-Ge harcamalarındaki payının %50 olması, diğer bilim-teknoloji destek programlarıyla birlikte TÜBİTAK tarafından yürütülen programların da ortak hedefidir.

Bu hedefe ulaşmada tüm paydaşlarımıza olduğu gibi özel sektöre de önemli görevler düşmektedir. Bilindiği üzere, özel sektörün ekonomiye katkısı özellikle bilim, teknoloji ve yeniliğin ürün ve hizmete dönüştürülmesi ve ticarileştirilmesi ile mümkün olmaktadır. TÜBİTAK tarafından sağlanan destek ve teşviklere başvuru oranlarındaki artış özel sektördeki farkındalığa işaret etmektedir. Özellikle, 2008'den itibaren proje başvurularının elektronik ortamda kabul edilerek değerlendirilmesi, daha fazla firmanın Ar-Ge desteğine başvurmasına imkan sağlamıştır. 2004-2009 yılları arasında başvuru sayısı yaklaşık 4 katına, başvuran toplam firma sayısı yaklaşık 4 katına ve yeni proje başvurusunda bulunan firma sayısı yaklaşık 4 katına çıkmıştır. Yine bu tarihler arasında verilen hibe desteği 4,84 kat artmış olup, sadece 2009 yılında 412.1 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır.

2010 yılında tüm bölgelerimizden yapılan proje başvuru sayısının artırılmasına ve farkındalığın sağlanmasına yönelik olarak, ülkemizin değişik bölgelerinde Devlet Bakanı Prof.Dr. Mehmet Aydın'ın himayelerinde Ar-Ge Günleri düzenledik. Doğu Anadolu, Akdeniz, Karadeniz, Marmara ve İç Anadolu Bölgelerimizde Ar-Ge Günleri gerçekleştirdik. Paydaşlarımızla biraraya gelmeye devam edeceğiz.

Ar-Ge yardımı büyük işletmelere ve KOBİ'lere pek çok kazanım sağlamaktadır. Bu kazanımların başında proje için gerekli Ar-Ge kültürü ve Ar-Ge yapılanmasının oluşması, üniversite-sanayi iş birliğinin artırılması ve nitelikli işgücü istihdamı

sayılabilir. Proje ve kaynak yönetimi yeteneği kazanan firmalar, Ar-Ge yapabilmenin ve başarabilmenin verdiği moral ve özgüvenle ticari başarının yanı sıra yurtiçi ve yurtdışında yeni iş birliği ve açılım olanaklarına kavuşmaktadır.

Özel sektör kuruluşlarının, pazara sunulmuş ya da sunulmamış, bir veya birden fazla ürün/süreç geliştirme veya iyileştirme çalışmaları ile başvurabildikleri "Teknoloji Ödülleri"ne ilk 8 ödül sürecinde 261 proje başvurusunda bulunulmuş iken 9.Teknoloji Ödülleri'nde yapısal değişikliklere gidilmiş geçmiş yıllardaki uygulamalardan farklı olarak başvurular iki aşamalı olarak alınmıştır. Ürün geliştirmenin yanında, süreç iyileştirme/geliştirme çalışmalarının da ödül kapsamında değerlendirilebilmesi için başvuru formları ve değerlendirme süreci yeniden düzenlenmiştir. Yapılan değerikliğin temel amacı daha fazla firmanın başvuruda bulunmasına imkan sağlamaktır.

9.Teknoloji Ödülleri'ne 221 adet ön başvuru (44 mikro, 57 küçük, 47 orta, 73 büyük ölçekli firma) alınmıştır. Bu büyük başarı hepimizin yüzünü güldürmüştür. Demekki ülkemizde Araştırma ve Teknoloji Geliştirme bilinci geliyor. Demekki bizler (TÜBİTAK, TTGV ve TÜSİAD) görevlerimizi layikiyle yapıyoruz.

9. Teknoloji Ödüllerine başvuruda bulunan tüm firmaları ve 9. Teknoloji ödülleri finalistlerini kutluyor, hepinizi saygı ve sevgi ile selamlıyorum.